

a on je sanjal o krasnih umotvorih, o časti in slavi . . . Če je pisal neznaten podlistek, mislil je o širokih načrtih; velike, krasne snovi so mu prihajale druga za drugo, osebe in prizori iz tragedij in romanov so vstajali pred njim v bleščeči megli.

Začutil je, da vse, kar je delal doslej, ni bilo njegovo, da je bilo prisiljeno, vsakdanje, šablonsko. Svojih pravih mislij ni zapisal nikdar, niti izgovoril. A prepričan je bil,

Fot. dr. Fr. L.

Notranjščina velesalske cerkve.

da bi ustvaril nekaj novega, ženijalnega, ako bi delal resnično z vso svojo dušo, iz sebe samega.

Toda v svojem prostem času, ko bi se lahko posvetil svojim načrtom, izprehajal se je po ulicah, ne da bi se dotaknil kakšnega dela. To so bili dnevi, katerih se pozneje ni mogel več spominjati, — kaj je počel, kaj je mislil in kod je hodil. Preživel jih je v sanjah. Opazoval je natančno ljudi, ki jih je srečaval, poslopja, plakate, — ali vse

samo mehanično, ne da bi v resnici maral za kakšno stvar, ki ni spadala v njegove sanje.

Čimbolj se je oddaljeval od vsega konkretnega, od vsakega, resničnega, treznega dela, tem bolj mu je zamrzelo slikarstvo, dasi od začetka tega sam ni hotel priznati. Načrti so prihajali vedno silnejši, sanje vedno nedosežnejše, in naposled je pričel uvidevati, da s svojim telesom, z razumom in resnico ne more več za njimi. Kadar je vzel v roko svinčnik, da bi risal, spoznal je, da ne napravi drugega kakor smešno karikatur, ako bi hotel obdržati na platnu svoje meglene načrte. „Jaz nimam moči; jaz sem otrok, ki zida katedrale iz papirja in se občuduje in čuti vzvišenega.“

Oklenil se je poezije še tesneje kakor prej, ali delal ni ničesar. Zapisal je tu pa tam par verzov, toda zdeli so se mu navadni, neumni in — neresnični, zlagani. Očital si je velikokrat z neprisiljeno ironijo, da se čuti pesnika iz jedinega vzroka, da se lažje ogiba napornega, resnega dela in sanja z nekakšno pravico.

Prišli so trenutki, da se je prestrašil svojega stanja. „Tako ne more ostati za zmerom; priti moram do kakšnega konca, — ali kje je moj smoter? Izgubim se, uničim, to je moja prihodnost . . .“

Zopet se je pripravil, da začne študirati. Zakopal se je v knjige in vznemirjen, nervozen prešteval liste in si dajal naloge. „To ni dobro, ta nervoznost! . . . Sedel bi lepo mirno, učil se hladno, brez vsakega hlastanja in ne mislil na to, koliko je še pred menoj.“ Čez par dnij je živel kakor prej, sanjal o novelah in tragedijah in o svoji slavi, debele knjige pa so ležale nedotaknjene na polici.

Zadnika je bilo vpricho drugih sram svojih čudnih mislij, četudi je bil sam zase v naj-idealnejših trenutkih skoro ponosen nanje, ker se mu je zdelo, da mu dajejo nekako pravico, čutiti se ženijalnega . . . Čim več časa je izgubljal brez dela, tem neprijetneje mu je bilo, kadar ga je kdo spominjal študij in izpitov. Zagotavljal je hitro, s pogledom